

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A2: Rozvoj v oblasti distanční výuky, online výuky a blended learning

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Společný blok oborových didaktik II – evaluace vyučovacího procesu

Mgr. Iva Kvízová

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

HODNOCENÍ PEDAGOGICKÉHO PROCESU EVALUACE ŠKOLY

**Kurz pedagogické přípravy pro učitele
2. stupně základních škol
Prezentace č. 1**

HODNOCENÍ PEDAGOGICKÉHO PROCESU

□ Školství

- Vnímáno spíše bezproblémově.
- Spokojenost společnosti ➡ výzkumy.
- Není prioritou/ politickým problémem (x zdravotnictví).

□ Nutnost provádět hodnotící procesy

- Srovnatelnost, kvalita, směřování.
- Školy tápou.

HODNOCENÍ PEDAGOGICKÉHO PROCESU

- ❑ Konkurenceschopnost ➡ ve školách je nutná průběžná inovace a kvalita.
- ❑ „Subjekty by se měly přidržovat zásad kvality a jejich výkon by měl být systematicky vyhodnocován.“ (Svoboda, J. a kol.: studijní texty Řízení kvality).
- ❑ Úroveň vzdělávání v evropských, republikových a krajských strategických dokumentech.

VÝCHODISKA

- ❑ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále Školský zákon).
- ❑ Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv ➡
- ❑ Kdo provádí hodnocení vzdělávání v ČR?

KVALITA: ŘÍZENÍ A VYHODNOCOVÁNÍ

- ❑ Kvalita – žádoucí úroveň fungování školy a jejích vzdělávacích procesů (Průcha 1996).
- ❑ Lze ji měřit a hodnotit ➡ stanovené požadavky (vzdělávací standardy aj.).
- ❑ Východiska ➡ převzato z podnikání (TQM), aplikováno ve školství.
- ❑ Kvalita může vzniknout jen v dobře řízené organizaci, vyžaduje změnu kultury školy.

KVALITA: ŘÍZENÍ A VYHODNOCOVÁNÍ

- ❑ Lidé vytvářejí kvalitu ➡ potřebují pracovat v systému (řízení).
- ❑ Potřebují podporu, uznání úspěchů a výsledků, motivaci.
- ❑ Nutné motivovat učitele i žáky, sdělit, co je nabízeno a očekáváno.
- ❑ Podpůrné projekty (Cesta ke kvalitě, Kvalita aj.).

KVALITA: ŘÍZENÍ A VYHODNOCOVÁNÍ

- Neshoda aktérů vzdělávání:
 - Co je kvalita vzdělávání.
 - Kritéria kvalitního ředitele/učitele.
- Hodnotící (evaluační) procesy školy jsou jedním z aspektů řízení ➡ příprava, průběžná kultivace podmínek, vyhodnocování, kontinuální reflexe.
- Vyhodnocení v rámci Evropy, ČR: České školství v mezinárodním srovnání aj.

ŘEDITEL ŠKOLY A KVALITA

- ◉ Nedoceněnost společností ➡ pravomoci x značná odpovědnost, málo času, optimální chod školy.
- ◉ Vyhodnocování, eliminace rizik, plánování, organizování, kontrola, rozhodování.
- ◉ Představa o kvalitě ve škole, trendech a směřování.
- ◉ Podporuje rozvoj, autonomii, participaci, komunikaci, řešení konfliktů, týmovost aj.
- ◉ Zajišťuje rovnováhu mezi všemi aktéry.
- ◉ **Koho se kvalita vzdělávání dotýká?**

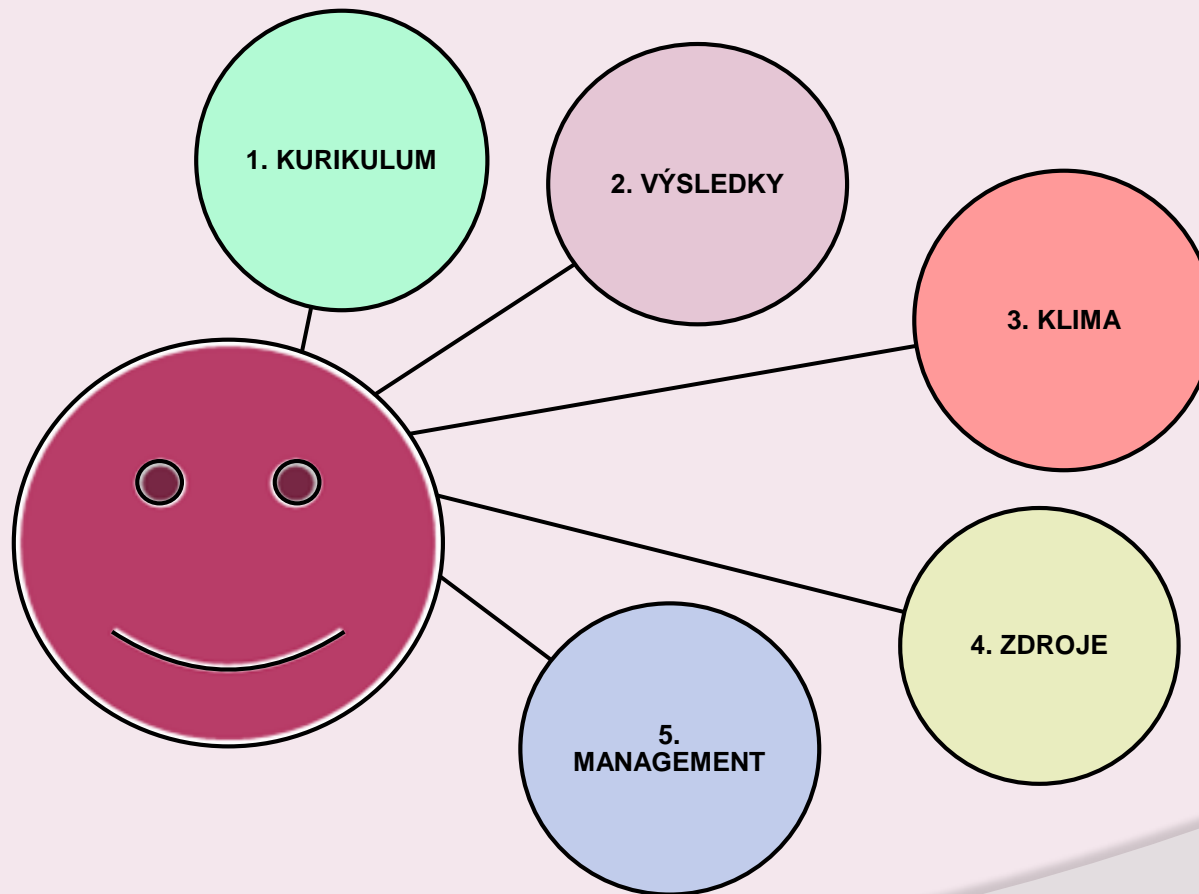
ČTYŘI DIMENZE ŘÍZENÍ KVALITY

1. **Týmové řízení** - pracovní skupiny hodnotí svou práci, stanovují další postup.
2. **Individuální řízení** - každý definuje svou odpovědnost a potřeby.
3. **Management kontroly** - vedení zajišťuje úspěšné dosažení cílů včetně syntézy získaných dat.
4. **Externí zprávy** - vedení zajišťuje získávání zpráv od externích partnerů, nejen vnitřní hodnocení kvality.

PLÁNOVÁNÍ KVALITY

- ❑ Bez jasného plánu nemůže ve škole docházet k systematickému rozvoji.
- ❑ Vize ➡ analýza ➡ SWOT ➡
plán řízení kvality ➡ náklady ➡
hodnocení ➡ zpětná vazba

KOMPONENTA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY: CALDWELL, B. Y.

1. KURIKULUM

Kurikulum (Walterová, E.) – komplex problémů vztahujících se k otázkám: proč, koho, jak, za jakých podmínek, s jakými výsledky vzdělávat, co vyučovat?

2. VÝSLEDKY

Vyspělé země světa , pod ekonomickým tlakem zaměřeným na prokazování odpovědnosti školského sektoru vůči společnosti, se snaží přivést vzdělávací soustavy jednotlivých států k zodpovědnosti za investice vložené do vzdělávání a k prezentaci dosažených výsledků vzdělávání (Svoboda, J.)

➡ národní evaluace

3. KLIMA

Specifický projev školního života, který obsahuje celkovou kvalitu prostředí uvnitř školy (Grecmanová, H.) kultura, vztahy, management atd.

4. ZDROJE

Všichni činitelé přispívající k dosahování cílů školy: finanční, materiálně technické, lidské.

Koho považujete za partnery školy?

Specifikujte materiálně technické podmínky.

5. MANAGEMENT (VEDENÍ ŠKOLY, ŘEDITEL)

Školu je třeba řídit → synergismus systému

HODNOCENÍ, SEBEHODNOCENÍ EVALUACE , AUTOEVALUACE

HODNOCENÍ	EVALUACE
Kritéria nevymezena, subjektivní, plán a metody přesně předem nestanoveny, analýza dat nepromyšlená	Kritéria vymezena a odsouhlasena, plán strukturovaný, metody přesně určeny, systematická analýza
SEBEHODNOCENÍ	AUTOEVALUACE
neplánované, nahodilé, subjektivní, bez přípravy	systematické, plánovité, objektivní, pravidelné, určené cíle, kritéria

EXTERNÍ A INTERNÍ EVALUACE

Z lat. VALERE a angl. EVALUATION.
Neexistuje jednoznačná české terminologie
(např. sebeevaluace, sebeposuzování nebo
sebehodnocení).

Interní (vnitřní)

Škola evaluační projekt

Externí (vnější)

MŠMT, KÚ, zřizovatel, Externí firmy
(Scio aj.)

Česká školní
inspekce

zveřejněná kritéria a Plán hlavních úkolů

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY (VH)

- ❑ Systematické získávání dat (cca 3 roky), analýza, zpětná vazba vzhledem ke stanoveným standardům, evaluační zpráva.
- ❑ Výstupy pro další plánování a posun školy.
- ❑ Struktura činností VH – tým, kritéria, plán, časové rozvržení (fáze), oblasti/suboblasti, cíle, nástroje, zdroje informací a zjišťování.
- ❑ **Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.**

HODNOCENÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

- ❑ Evaluační výukové činnosti učitele – za nejvýznamnější předmět evaluace považujeme pedagogickou a odbornou zdatnost PP, tj. jeho pedagogické kompetence (Kyriacou, Ch.).
- ❑ Sebehodnocení PP (též u žáků) je nedílnou součástí procesu hodnocení a jednou z významných kompetencí, kterou by měli získat a používat.
- ❑ Organizace vzdělávání viz **hospitační činnost ředitele školy.**

PRAMENY A LITERATURA

- ❑ Nezvalová: Kvalita ve škole, Olomouc, 2003
- ❑ Belz, Siegrist: Klíčové kompetence a jejich rozvíjení, Praha, 2001
- ❑ Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 1996
- ❑ Průcha, J.: Pedagogická evaluace. Brno: MU CDV, 1996
- ❑ Průcha, J. – Walterová, E. – Mareš., J.: *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1995
- ❑ Roupec, P.: *Vedení školy. Autoevaluace*. Praha: Raabe, 1997
- ❑ Svoboda, J.: *Řízení kvality*. 1- Studijní texty. Praha: UK Praha, 1999
- ❑ Pavelková, I.: Možnosti evaluace a autoevaluace školy a výchovného poradenství, Moodle server CDV
- ❑ Kritéria hodnocení, tematické zprávy ČŠI
- ❑ Vašátková, J. Úvod do autoevaluace školy, 2006
- ❑ Rýdl, K. Kvalita a hodnocení ve vzdělávání, 2011
- ❑ Trojan V.: Pedagogický proces a jeho řízení
- ❑ Mc Kinsey&Company, 2010
- ❑ Zpráva OECD, 2010